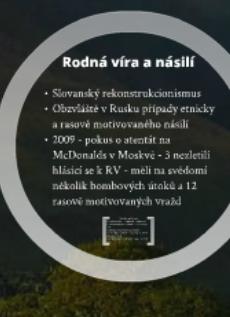
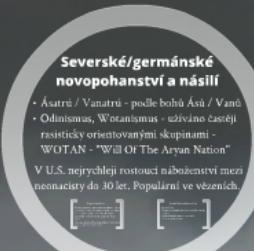
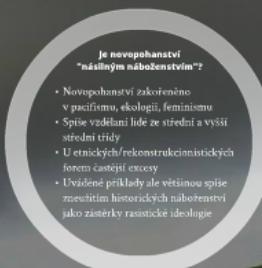
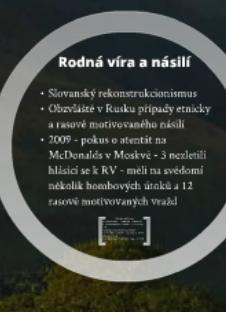
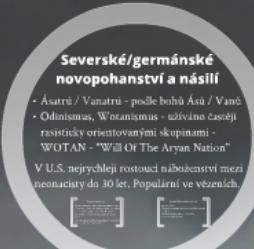
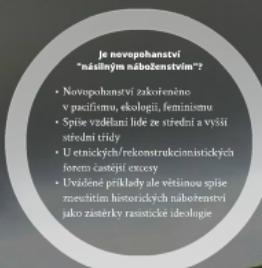

Novopohanství a násilí

Mgr. Matouš Vencálek
Ústav religionistiky
Masarykova univerzita
CPASE

Novopohanství a násilí

Mgr. Matouš Vencálek
Ústav religionistiky
Masarykova univerzita
CPASE

Novopohanství

/ současné pohanství / moderní pohanství / pohanství

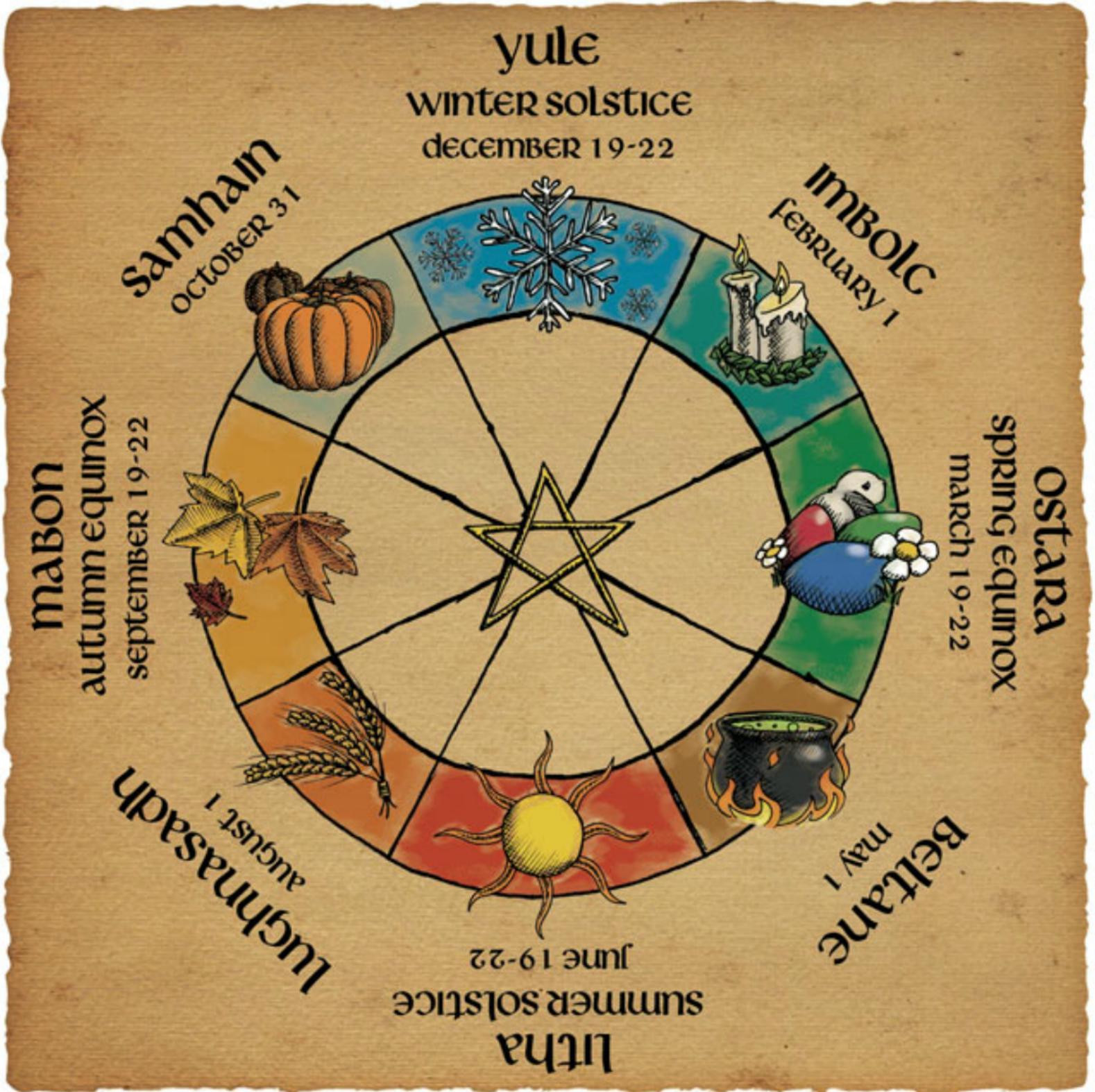
- "Paganus" - "venkován"
- Druhá polovina 20. století (předchůdci v druidských řádech ve VB 18. století či novopohanství germánském a slovanském počátku 20. století)
- značně diverzifikovaná množina skupin a hnutí, jejichž společnou charakteristikou je, že jsou do větší či menší míry založena na nebo inspirována pravěkými či starověkými, obvykle polyteistickými nebo animistickými náboženstvími.

Hlavní charakteristiky – 3 P:

- Příroda
  - „Kolo roku“ (8 velkých svátků spojených s přírodními cykly - slunovraty a rovnodennosti)
- Předkové
- Polyteismus
  - (někdy také duoteismus – např. Wicca – či animismus, avšak v zásadě jsou pohané pantheisty či spíše panenteisty)

USA

- U.S. Census Bureau – 2001: 140 000 osob,
2008: 340 000 osob
- Pew – 2014: 0,3 % dospělé populace USA
(cca 735 000 os.)

Austrálie

- 1991 Census: 4 353 os.
- 1996 Census: 10 052 os.
- 2001 Census: 24 156 os.
- 2006 Census: 29 391 os.
- 2011 Census: 32 083 os.

Velká Británie

- 2001 Census: 42 262 os.
- 2011 Census: 85 144 os.

Litva

- 2001 Census: 1 270 os.
- 2011 Census: 5 118 os.

Česká republika

- SLDB 2011: 863 osob

Rekonstrukcionistická/etnická a eklektická/revivalistická hnutí

REKONSTRUKCE (např. Rodná víra,
Keltský rekonsktrukcionismus, Ásatrú,
Helénský rekonstrukcionismus...)

X

INSPIRACE (Wicca, Druidství...)

Pohanství a nacismus

Romantický nationalismus 19. st.

- Zájem o národní historii, folklór, jazyky i náboženství
- Theosofie - Helena Blavatská a její Theosofická společnost
- Ariosophie - Quido von List - germánské pohanství, nadřazenost árijské rasy, runy, svastika...

Thule

- název podle bájné domoviny Árijů
- ariosophická společnost z pozdních 10. let 20. století
- některí členové stali u zrodu DAP & NSDAP
- NSDAP od Thule prevzala i symboliku svastiky

Heinrich Himmler

- fascinován germánským pohanstvím
- pro SS vytvořil vlastní rituály vycházející z GP
- snaha nahradit křesťanské svátky pohanškými

Romantický nacionálismus 19. st.

- Zájem o národní historii, folklór, jazyky i náboženství
- Theosofie - Helena Blavatská a její Theosofická společnost
- Ariosophie - Quido von List - germánské pohanství, nadřazenost árijské rasy, runy, svastika...

Thule

- název podle bájně domoviny Árijců
- ariosofická společnost z pozdních 10. let 20. století
- někteří členové stáli u zrodu DAP > NSDAP
- NSDAP od Thule převzala i symboliku svastiky

Heinrich Himmler

- fascinován germánským pohanstvím
- pro SS vyvíjel vlastní rituály vycházející z GP
- snaha nahradit křesťanské svátky pohanskými

GP

mi

Nacistická ideologie nicméně zahrnovala mnoho aspektů okultismu i germánského pohanství – rétoriku, symboliku, rituály, a podle mnoha badatelů i díky tomu dokázala tato zrůdná ideologie fascinovat a strhnout takové davy lidí.

	figure 1: GER-RUNE Symbolic of communal spirit. Used by Waffen-SS div. Nordland.		figure 8: SIG-RUNE Symbol of victory. Used by the Hitler Jugend (Hitler Youth), the Deutsche Jugend (German Youth) and Waffen-SS div.
	figure 2: WOLFSANGEL Early emblem of the NSDAP. Used by Waffen-SS div. Das Reich.		figure 9: TYR-RUNE Also known as the Kampf (Battle) Rune and symbolic of the Germanic God Tyr. Used on SS graves, SA Reichsführer School, and Waffen-SS div. 30 Januar.
	figure 3: WOLFSANGEL - Dutch Used by the Weer Aldegelegen (Dutch SA), Germanic SS in the Netherlands, and Waffen-SS div. Landstorm Nederland.		figure 10: LEBEN-RUNE Symbolic of Life. Used on SS graves and by the SS Lebensborn Society and the Ahnenerbe.
	figure 4: OPFER-RUNE Symbolic of Self Sacrifice. Used to commemorate NSDAP martyrs.		figure 11: HAGALL-RUNE Symbolic of an unshakable faith in National Socialist philosophy. Used by SS Lebensborn Society, SS Polizei Div. and Waffen-SS divs.
	figure 5: EIF-RUNE Represents zeal and Enthusiasm. Used as a symbol for SS adjutants assigned personally to Hitler.		figure 12: TOTEN-RUNE Symbolic of Death.
	figure 6: ANSUZ Used as a P by the Danish Forvaltningsstilling (Administrative Staff).		figure 13: ODAL-RUNE Symbolic of kinship and family and bringing together people of similar blood. Used by the SS RSHA (Race and Resettlement Div.) and Waffen-SS Prinz Eugen.
	figure 7: WUNJO Used as a P by the Danish Planbefal (Planning Staff).		figure 14: ODAL-RUNE variant Symbolic of Life. Used by the SS Lebensborn Society and the Ahnenerbe.

CC BY-SA LINED UP

Severské/germánské novopohanství a násilí

- Ásatrú / Vanatrú - podle bohů Ásů / Vanů
- Odinismus, Wotanismus - užíváno častěji rasisticky orientovanými skupinami - WOTAN - "Will Of The Aryan Nation"

V U.S. nejrychleji rostoucí náboženství mezi neonacisty do 30 let. Populární ve vězeních.

Frazier Glenn Cross

- Rassista, antisemita, označoval se za odinistu - 2014
- zastřelil 3 lidi před židovským centrem v Kansasu.
- "... A Valhala nejfijmá černochy. Nad jejimi perletovými branami visí štít s nápisem „Pouze bili.“"
- Odsouzen k smrti. U soudu prohlásil, že je nevinný, jelikož chtěl "zabit židy, ne lidi".

Ronald Chaney a Robert Doyle

- Listopad 2015
- Příprava bombových útoků na černošské kostely a synagogy
- Příprava vraždy místního klenotníka
- Oba se hlásili k odinismu

Frazier Glenn Cross

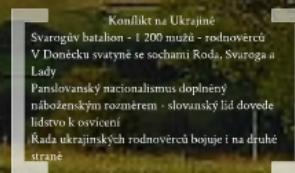
- Rasista, antisemita, označoval se za odinistu - 2014
- zastřelil 3 lidi před židovským centrem v Kansasu.
- "... A Valhala nepřijímá černochy. Nad jejími perleťovými branami visí štít s nápisem ,Pouze bílí'."
- Odsouzen k smrti. U soudu prohlásil, že je nevinný, jelikož chtěl "zabít židy, ne lidi".

Ronald Chaney a Robert Doyle

- Listopad 2015
- Příprava bombových útoků na černošské kostely a synagogy
- Příprava vraždy místního klenotníka
- Oba se hlásili k odinismu

Rodná víra a násilí

- Slovanský rekonstrukcionismus
- Obzvláště v Rusku případy etnicky a rasově motivovaného násilí
- 2009 - pokus o atentát na McDonalds v Moskvě - 3 nezletilí hlásící se k RV - měli na svědomí několik bombových útoků a 12 rasově motivovaných vražd

Konflikt na Ukrajině

Svarogův batalion - 1 200 mužů - rodnověrců

V Doněcku svatyně se sochami Roda, Svaroga a Lady

Panslovanský nacionalismus doplněný
náboženským rozměrem - slovanský lid dovede
lidstvo k osvícení

Řada ukrajinských rodnověrců bojuje i na druhé
straně

Bitva o Beanfield

1. červen 1985

1 300 policistů vs. 600 "New Age Travellers"

Přístup ke Stonehenge zakázán až do r. 2000.

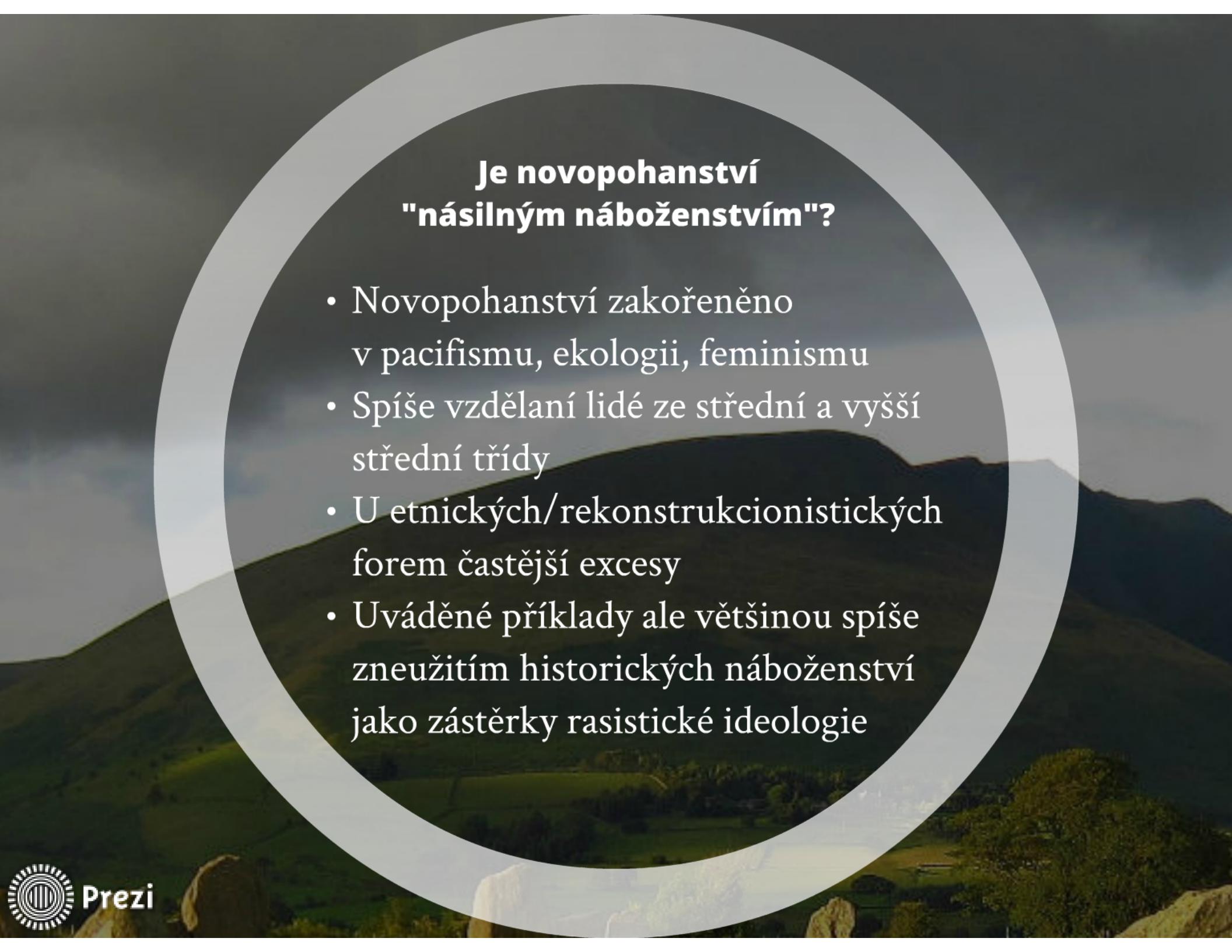

Je novopohanství "násilným náboženstvím"?

- Novopohanství zakořeněno v pacifismu, ekologii, feminismu
- Spíše vzdělaní lidé ze střední a vyšší střední třídy
- U etnických/rekonstrukcionistických forem častější excesy
- Uváděné příklady ale většinou spíše zneužitím historických náboženství jako zástěrky rasistické ideologie

Děkuji za pozornost

Mgr. Matouš Vencálek
Ústav religionistiky
Masarykova univerzita
vencalek.m@seznam.cz